

† Dallos Andor †

1959. március 13.-án született Gödöllőn. Édesanyját fiatalon elveszítette, ezért nővérével együtt erdész édesapja nevelte. Életét 12 éves koráig az Isaszeg melletti Szentgyörgy-pusztai erdészetben töltötte, ahol egy életre eljegyezte magát az erdővel, a vadászattal és a lovakkal. Később Gödöllőre költöztek, itt az iskolában ismerkedett meg későbbi feleségével, akivel haláláig kitartottak egymás mellett.

A gimnázium után a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen szerzett diplomát. Dr. Nagy Emil professzor tanítványaként már egyetemista korában is járt gyakorlatra, Szilvásváradra. A végzés után itt, a Mátra-Nyugatbükki Állami Erdőgazdaságnál helyezkedett el, ahova a szilvásvárad lipicai ménes is tartozott. Végigjárta a szakma minden stációját – gyakornok, állattenyésztési, mezőgazdasági ágazatvezető. Amikor 1993-ban a ménes a mezőgazdasági területekkel levált az erdőgazdaságtól és azóta önálló költségvetési intézmény: *Állami Ménegazdaság* lett, megpályázta az igazgatói posztot, és töltötte be 26 éven át – haláláig.

Élete egybeforrt a lovakkal, az erdővel. Páratlan munkabírással, nagy szakmai igényességgel végezte munkáját, melyet környezetétől is elvárt. Munkatársaival közvetlen, barátságos viszonyt tartott fenn, de a legkisebb fegyelmetlenséget, lazaságot sem viselte el. Az egész gazdaságban – még a legeldugottabb helyeken is – példás rend, tisztaság, fegyelem uralkodott. Fiatalabb korában rendszeresen lovagolt, majd a fogathajtásban próbálta ki magát; kettesfogat világbajnokság V. **helyezésig** ívelt sportpályafutása. Időközben a marócpusztai gidrán ménesnek a Ménegazdasághoz csatolásával feladatai megszorodtak: immáron a lipicai mellett a gidrán fajta fenntartása feladatának is részese lett. Emiatt az aktív versenyzéssel felhagyott, de szinte egészen haláláig rendszeresen hajtott. Igazgatóként is szükségét érezte a lovakkal való rendszeres fizikai kapcsolattartásnak, a velük való törődésnek, és ezt a lovak is megérezték. Számos rendezvényen, bemutatón, filmezésen vett részt lovasként, hajtóként hivatali teendői mellett elismerten magas színvonalon.

Mindkét ménesben valamennyi lovat személyesen ismerte. Mindegyiknek tudta előéletét, hogyan kell vele bánni, mihez lehet majd kezdeni vele. Hosszú pályafutása során kiváló szakmai kapcsolatokat, barátságot ápolt a társ-ménések vezetőivel, rendszeres tenyészállatcseréket szervezett Lipicával, Dakóvóval, Piberrel. Szakmai munkásságának elismeréseképpen 2015-ben a Lipicai Lótenyésztők Nemzetközi Szövetségének (LIF) alelnökéül választották.

Munkáját, eredményeit itthon is méltányolták, több kitüntetésben, elismerésben is részesült, köztük a Magyar Lovas Szövetség tenyésztői díjában, a szakma legjelesebb elismerésében a Széchenyi-díjban, a Magyar Lipicai Lótenyésztő Országos Egyesület „gyémántkoszorús tenyésztő” díjában, a Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége „Magyar Lóért” díjában stb. Mindezek ellenére a legszívesebben vette az általa tenyésztett lovak sikereit a hazai és nemzetközi kiállításokon, szemléken, versenyeken. Csak néhányat ezekből: Favory XXVII törzsmén kétszeres OMÉK nagydíjas (2000, 2005) nemzetközi tenyészszemle világgyőztes, Favory XXX törzsmén OMÉK aranyérmes, miniszteri különdíjas (2013), Incitato XVIII.

törzsmén OMÉK nagydíjas (2015), 227 Pluto XXX-5, 327 Conversano XXVI-8 törzskanca, 5165 Favory XXVIII-5 tenyészmén OMÉK aranyérmes (2000,2015,2017), fogathajtó világbajnoki lovas a Lázár testvérek fogatában, Pluto XXIV törzsmén szabadidomításban, Favory XXVIII-58, Favory XXIX a díjlovaglásban stb.

2012-ben a Kincsem Nemzeti Lovasprogram keretében kormányhatározat született az 1984-ben épült lovas-stadion megújítására, aminek következtében egy hatalmas beruházás vette kezdetét. 2017-ben átadásra került a fedeles lovarda, 2018 augusztusában pedig a szabadtéri lovas stadion. Egy ekkora beruházás szakmai feladatai, üzemeltetése az egyéb mindennapi feladatok mellett minden idejét lekötötte. Számos gáncsoskodással, ellenszéllel kellett megküzdenie, de ő csak a gazdaság, a ménés érdekeit nézte. Tervezte, hogy milyen rendezvényekkel, jelentős eseményekkel kellene tartalommal megtölteni a megvalósult hatalmas létesítményt a magyar lovasélet hasznára. Sajnos az élet közbeszólt...